

КІНЕМАТОГРАФІЧНИЙ МЕТОД ПОБУДОВИ СЦЕНАРІЮ У ПРОЄКТУВАННІ ПАРКІВ

Трошкіна О. А., кандидат архітектури

Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури

olena.troshkina@naoma.edu.ua

Архітектурне середовище сприймається в русі, подібно до кадрів у кіно. Кінематограф є мистецтвом, яке найбільш близьке до архітектури за способом організації простору. Рух глядача по простору можна ототожнити з монтажем у фільмі. Кінематографічний сценарій має кадри, сцени, епізоди, які легко трансформуються у структуру архітектурного середовища: кадр = фрагмент простору, сцена = квартал, епізод = район, фільм = місто.

Кадри, сцени, епізоди – це фрагменти архітектурного середовища, які формують цілісне враження. Застосування кінематографічного сценарію як методу проєктування дозволяє програмувати зорові враження і емоції в архітектурі. Сценарний підхід дає змогу програмувати послідовність вражень і підсилювати видовищність простору.

Метод ґрунтується на парадигмі Сіда Філда [1]: сценарій має три акти (зав'язка, розвиток, розв'язка) та поворотні точки, що тримають глядача в емоційному напруженні. Ця структура відповідає просторовим переходам у середовищі – від входу до кульмінації і виходу. Перевага кінематографічного сценарію над театральним – у динаміці, багатстві деталей та зв'язку з візуальним сприйняттям середовища. Це відповідає очікуванням людини-споживача до сучасного видовищного міського чи паркового середовища.

Структура парку як структура сценарію має наступні елементи: зав'язка – головний вхід; розвиток дії – різні функціональні зони та відповідні патерни поведінки в них; кульмінація – домінанта паркової композиції; розв'язка – вихід або панорамна точка – логічне завершення маршруту.

Методика проєктування парку, апробована на дисципліні «Ландшафтна архітектура» в НАУ (2019) та в НАОМА (2024). Студентам запропоновано обрати фільм, проаналізувати його структуру, темпоритм і емоційні стани глядача. Ці дані трансформувались у композицію парку. Аналіз проводився на основі кінокартин «Хлопчик у смугастій піжамі» і «Зелена миля».

Етапи роботи:

- аналіз структури фільму; виділено зав'язку, розвиток, кульмінацію, розв'язку, побудовано схеми;
- виявлення темпоритму: визначено частоту зміни сцен, темп розвитку сюжету, піки напруги;
- аналіз викликаних емоцій: класифіковано сцени за емоційним впливом;
- здійснено спробу трансляції емоцій у просторові образи;
- розроблено графічний сценарій парку: піктограми, схеми відповідно до епізодів фільму;
- проектування: територія парку структурувалась за принципами кіносценарію; застосовано композиційні прийоми: геопластика, видові точки, відкриті/закриті простори.

Отримані проекти відобразили логіку кінороману: сценарна структура, жанрове забарвлення, програмування емоцій. В основі композиції – чітка логіка: вхід → розвиток → кульмінація → вихід. Емоційна насиченість досягалась через просторові прийоми: зміна масштабів, траєкторій руху, панорам, кольорів, матеріалів. Спирались на теорії Яна Гейла (просторові границі) і Коліна Елларда (психогеографія).

Розроблені проекти відповідали структурі фільму: динаміка, зміна вражень, просторові повороти. Запропоновані композиційні прийоми: чергування відкритих і закритих просторів, акцент на видові точки, геопластика, мінімалізм об'єктів.

Метод дозволяє інтегрувати синтез мистецтв, привчає архітекторів мислити сценарно, враховує емоції користувача і надає проекту логічної структури. Може бути застосований не лише у проектуванні «з нуля», а й при ревіталізації міських паркових просторів.

Отже, метод кінематографічного сценарію є ефективним інструментом архітектурного проектування для створення емоційно насиченого, логічно структурованого простору. Він відповідає сучасній потребі людини до видовищності і емоцій, є доступним у навчанні і має перспективи до застосування у професійній практиці. Його апробація у студентських роботах показала високий потенціал для впровадження в архітектурну практику та освіту.

Список використаних джерел

1. Field, S. (2007). *Script – the basics of screenwriting*. N.Y.: Random House Publishing Group.

Міжнародна науково-практична конференція з нагоди 185-річчя ННІ лісового і садово-паркового господарства НУБіП України

ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

КИЇВ • 5-6 червня
2025

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО І
САДОВОПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

ТОВАРИСТВО ЛІСІВНИКІВ УКРАЇНИ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**УЧАСНИКІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В
УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ
ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ
УКРАЇНИ»
(5 – 6 червня 2025 року)**

КИЇВ – 2025

Міжнародна науково-практична конференція «ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ».

Рекомендовано до друку науковою радою НДІ лісівництва та декоративного садівництва Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 9 від 19 травня 2025 р.)

Відповідальні за випуск:

директор НДІ лісівництва та декоративного садівництва,
кандидат сільськогосподарських наук, доцент О.П. Бала

кандидат технічних наук, доцент О.Ю. Горбачова

© Національний університет біоресурсів і природокористування України,
ННІ лісового і садово-паркового господарства,
НДІ лісівництва та декоративного садівництва, 2025